

MAKEDONIJA: ISTRAGA O NESTALIMA U CORSOKAKU

Author: [IWPR Balkans](#)

Ne ocekuje se puno od vladinog tela zaduzenog da utvrdi sudbinu nestalih lica.

Cini se da je novi potez vlasti da utvrdi sta se desilo ljudima koji su nestali za vreme oruzanog sukoba 2001. godine tek nesto vise od cinicnog pokusaja da se umire njihovi gnevni rodjaci.

Malo je verovatno, smatraju analiticari, da ce novo vladino telo ustanovljeno 8. decembra radi utvrdjivanja sudbine 20 nestalih lica napraviti pomak u istrazi jer bi se na udaru mogli naci clanovi vladajuce koalicije sto bi destabilizovalo krhke odnose izmedju etnickih makedonskih i albanskih koalicionih partnera u vlasti.

Ovo vladino telo, koje je nastalo kao posledica pritiska rodjaka nestalih lica, vodice zvanicnici Ministarstva pravde i Ministarstva zdravlja. Cilj je da se prikupe informacije o nestalima, da se poboljsa komunikacija izmedju njihovih porodica kao i da se ustanovi medjunarodna komisija koja bi istrazila ovo pitanje.

Trinaest Makedonaca, sest Albanaca i jedan Bugarin nestali su tokom oruzanog sukoba 2001. godine.

Makedonci su nestali u podrucjima koje je tada kontrolisala albanska pobunjenicka formacija, Oslobodilacka nacionalna armija, ONA. Nestali Albanci su poslednji put vidjeni u blizini kontrolnih punktova makedonske policije koju je tada vodio agresivni ministar unutrasnjih poslova Ljube Boskovski, clan nacionalisticke stranke VMRO.

U poslednjem izvestaju medjunarodne komisije za nestala lica iz jula 2002. godine kaze se da bivse vodje albanskih pobunjenika i bivsi zvanicnici makedonskog Ministarstva unutrasnjih poslova imaju odgovore o sudbini nestalih lica.

Aktuelna vlada - koju cine Socijaldemokratska stranka, SDSM, na celu sa Brankom Crvenkovskim, i partija bivskih albanskih pobunjenika koji su postali politicari, Demokratska unija za integraciju, DUI, sa Ali Ahmetijem - stupila je na vlast u septembru 2002. godine smenjuci VMRO i njihovog partnera, Demokratsku partiju Albanaca, DPA.

Nakon dolaska na vlast, nova koalicija je obeavala da ce utvrditi sta se desilo sa nestalim licima. U stvarnosti se, medjutim, ispostavilo da su to samo prazne reci. Do danas, dve godine kasnije, malo sta se zna o sudbini nestalih.

Uprkos ekshumacijama na lokacijama za koje se veruje da se radi o masovnim grobnicama - pri cemu se neke od ekshumacija nadgledali predstavnici Medjunarodnog suda za ratne zlocine - nije bilo novih informacija u javnosti o sudbini zrtava.

U medjuvremenu, porodice nestalih Makedonaca pokusale su da izvrse pritisak na vlasti zauzimajuci deo skupstinske zgrade u kojoj su ostali nekoliko meseci i stupili u strajk gladju. Ipak, ovaj protest nije doveo do pomaka u istrazi.

Rodjaci nestalih Makedonaca optuzuju SDSM za nedostatak politicke volje da se izvrsi pritisak na DIU kako bi se utvrdila istina o nestalima jer bi istraga mogla ukazati na umesanost Alija Ahmetija sto bi ugrozilo vladajucu koaliciju.

Porodice nestalih već duže vreme zahtevaju od Ahmetija da iskoristi svoj autoritet kako bi utvrdio šta se dogodilo sa njihovim rođacima. Početkom 2002. godine, Ahmeti je zadužio jednog od svojih bivših komandanata Oslobođilacke nacionalne armije, ONA, iz Tetova da se pozabavi ovim problemom, ali bez ikakvog rezultata.

Ahmeti nije želeo da govori o ovom pitanju rekavši samo da obe zajednice ulazu napore kako bi se rešio ovaj problem.

Vojo Gogovski, rođak nestalog Makedonca, izjavio je za IWPR da "smo mi (porodice nestalih Makedonaca) ubedjeni da je Ahmeti isključivo odgovoran za kidnapovanje Makedonaca jer je on izdavao naredjenje Oslobođilackoj nacionalnoj armiji."

Drugi tvrde da rukovodstvo SDSM-a ne želi da vrši pritisak na Ahmetija u trenutku u kome se vladajuća koalicija suočava sa brojnim izazovima. Zaista, jedan visoki partijski zvaničnik je priznao tu činjenicu. "Nemamo snage da ubedimo našeg koalicionog partnera da reši ovo pitanje, mada nam to duguju", kaže on.

Članovi vladajuće koalicije suočavaju se sa brojnim problemima kao što je razorena ekonomija, krhki međuetnički odnosi i implementacija kontroverznih odredbi Ohridskog sporazuma iz 2001. godine, kazu analitičari.

Uistinu, visoki zvaničnici DUI-a privatno priznaju da se pitanje nestalih lica ne rešava na pravi način postojeći je vlada preokupirana brojnim drugim problemima.

"Ali, ovde nije reč o izbegavanju odgovornosti. Mislim da postoji spremnost na obe strane, ali postoji tako mnogo obaveza i prioriteta tako da se pitanje nestalih lica još uvek nije naslo na dnevnom redu", izjavio je jedan član DUI-a koji je želeo da ostane anonimn.

U slučaju nestalih Albanaca sumnja se na Boskovskog jer su oni poslednji put vidjeni u blizini policijskih kontrolnih punktova.

Fazli Veliu, čiji je brat Ruzdi nestao, izjavio je za lokalne medije da je "jedno sigurno, a to je da Ljube Boskovski zna istinu o onome što se desilo mom bratu."

Bivši ministar unutrašnjih poslova nije odgovorio na ove optužbe. Do sada, nije bilo nikakvog pritiska vladajuće koalicije na Boskovskog da pomogne u rasvetljavanju sudbine nestalih Albanaca.

Mogući razlog za nesprijetnost vlade da izvrši pritisak na Boskovskog krije se u činjenici da bi u tom slučaju morala da izvrši pritisak i na Ahmetija kako bi pružio neke odgovore o sudbini nestalih Makedonaca, a to bi opet moglo destabilizovati vladajuću koaliciju.

U međuvremenu, rođaci nestalih Albanaca su tvrdili kako je makedonska tajna služba pokušala da ih prisili da odustanu od utvrđivanja istine o sudbini njihovih bliznjih.

Advokat porodice Veliu, Milka Dimovska, potvrdila je da je dobila pretece poruke kada je podnela prijavu protiv ministarstva unutrašnjih poslova. Rečeno joj je da odustane od krivične prijave. Kasnije je

ministarstvo cak podnelo tuzbu protiv nje zbog navodne klevete.

Neki zapadni diplomati izrazili su nadu da bi prenosenje odgovornosti za istragu o nestalim licima sa Ministarstva unutrasnjih poslova na novo vladino telo moglo dovesti do napretka u istrazi.

Ipak, neki medjunarodni zvanicnici, koji ucestvuju u ovom procesu, ne ocekuju da ce uskoro doci do ozbiljnijeg pomaka u tom pogledu.

"Proslo je dve i po godine posle sukoba i godinu dana sa novom vladom, a mi jos uvek nemamo nikakve odgovore. Ne postoji politicka volja da se to uradi, ili se, mozda, moze reci kako ne postoji dovoljno politicke volje za to", izjavio je Dzefri Benger iz Medjunarodne komisije za nestala lica.

"Vazno je da vlada pokaze kako se krece napred i ne gura probleme pod tepih nadajuci se da ce sami od sebe nestati."

Tamara Kausidis je novinar Radija Slobodna Evropa.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/makedonija-istraga-o-nestalima-u-corsokaku>